

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny

KPS.411.3.2.2023

Pan
Paweł Kędzierski
Członek Zarządu
Cityschool Sp. z o.o.
ul. Hoża 66/68
00-682 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

R/23/003/KPS Realizacja zadań Konkursu „Razem Możemy Więcej”

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Cityschool Sp. z o.o. ¹ , ul. Hoża 66/68, 00-682 Warszawa.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Paweł Kędziński, Członek Zarządu od 27 lipca 2017 r. W okresie objętym kontrolą funkcja ta sprawowana była jednoosobowo. (akta kontroli tom 1, str. 2-17)
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Prawdliwość wykonania zleconych działań oraz ocena osiągniętych rezultatów i metod ich pomiaru. 2. Przestrzeganie zasad wykorzystania środków przekazanych na podstawie umów.
Okres objęty kontrolą	Lata 2022-2023 ² . Dla realizacji celu kontroli wykorzystane zostały także informacje i dowody sporządzone przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny
Kontroler	Marcin Grabowski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KPS/71/2023 z 16 października 2023 r. (akta kontroli tom 1, str. 1)

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Cityschool Sp. z o.o. prawidłowo wykonała projekt realizowany w ramach resortowego⁵ konkursu ofert pn. „Razem Możemy Więcej – Pierwsza Edycja Programu Aktywizacyjnego dla Cudzoziemców na lata 2022-2023”⁶. Podjęte działania przyczyniły się do osiągnięcia założonych w ofercie celów w zakresie aktywizacji zawodowej i integracji społecznej cudzoziemców.

W ramach projektu Realizator zrekrutował 91 cudzoziemców. Kompleksowym wsparciem objęto ostatecznie 90 osób, przy nieznacznej rotacji uczestników projektu. Działania w projekcie obejmowały przeprowadzenie diagnozy potrzeb i potencjału uczestników, usługi doradztwa zawodowego i pośrednictwa pracy, organizację szkoleń zawodowych i kursów nauki języka polskiego oraz wsparcie integracyjne. Na wykonanie zadania wydatkowano 996,1 tys. zł, tj. 100% kwoty planowanej. Realizator osiągnął także wszystkie przyjęte w ofercie wskaźniki rezultatu w stopniu równym bądź wyższym od założonego. Dopełniono obowiązku realizacji właściwych działań informacyjnych.

¹ Dalej: Realizator.

² Do 22 grudnia 2023 r.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Resortowy Program Aktywizacyjny dla Cudzoziemców na lata 2022-2025. Program ogłoszony przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej, dalej: MRiPS.

⁶ Dalej: konkurs RMW.

Stwierdzona w toku kontroli nieprawidłowość dotyczyła nieposiadania znajomości języka ukraińskiego przez pięciu z sześciu asystentów integracyjnych. Nieprawidłowość ta nie wpłynęła w sposób istotny na realizację projektu.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁷ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Prawdliwość wykonania zleconych działań oraz ocena osiągniętych rezultatów i metod ich pomiaru

1.1. Prawdliwość wykonania zleconych zadań

Opis stanu faktycznego

Minister Rodziny i Polityki Społecznej 25 lutego 2022 r. na podstawie art. 62d ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy⁸ ogłosił konkurs RMW.

Cityschool Sp. z o.o. wzięła udział w I edycji konkursu RMW. Przygotowana oferta dotyczyła priorytetu pierwszego „Aktywizacja zawodowa” i priorytetu drugiego „Integracja i aktywność społeczna”, przy czym wiodącym był priorytet pierwszy. Zadanie nosiło tytuł „Nowy dom – Wsparcie aktywizacji społecznej i zawodowej cudzoziemców”⁹. Oferta została złożona w regulaminowym terminie i zawierała wymagane elementy¹⁰.

Przed podpisaniem umowy plan i harmonogram działań na rok 2022/2023 oraz kosztorys realizacji projektu, stanowiące część złożonej oferty, zostały uaktualnione. Zmianie uległa wartość realizacji projektu, która została zmniejszona o 500 tys. zł, z pierwotnie wnioskowanej kwoty 1 496,1 tys. zł do kwoty 996,1 tys. zł. Ze względu na przyznanie mniejszej kwoty dofinansowania kosztorys został dostosowany do wysokości otrzymanych środków. Zmniejszona została też planowana liczba uczestników projektu ze 120 osób do 90 osób.

(akta kontroli tom 1, str. 44-131)

2 września 2022 r. została zawarta umowa¹¹ pomiędzy Realizatorem a MRiPS na realizację projektu. Osobą upoważnioną do reprezentowania Realizatora, w tym do podpisania umowy, był prokurent samoistny¹².

Termin realizacji zadania i poniesienia wydatków określono od dnia podpisania umowy, tj. 2 września 2022 r. do 31 lipca 2023 r. Łączny koszt zadania zaplanowano w wysokości 996,1 tys. zł¹³, z czego 315,7 tys. zł w 2022 r., a 680,4 tys. zł w 2023 r. Szacowana wartość kosztów administracyjnych wynosiła 61,9 tys. zł, tj. 6,2% kwoty planowanej na realizację projektu. Kwota z oferty nie przekraczała zatem wymaganego regulaminem¹⁴ progu 10% całkowitej kwoty planowanej na realizację projektu. Postanowienia umowy dotyczące liczby cudzoziemców objętych projektem były niespójne z ofertą po zmianach. W umowie wskazano, że Realizator zobowiązuje się objąć zadaniem liczbę 120 cudzoziemców. Prokurent wyjaśniła, że wynikało to z oczywistej omyłki MRiPS. Liczba 120 osób planowana była do realizacji

⁷ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁸ Dz. U. z 2023 r. poz. 735, ze zm.

⁹ Dalej: zadanie lub projekt.

¹⁰ M.in. termin realizacji zadania, jego syntetyczny opis, plan i harmonogram działań, opis zakładanych rezultatów, dodatkowe informacje dotyczące tematyki projektowej, charakterystyka oferenta, kosztorys. Oferta spełniała warunki regulaminu oraz zawierała załączniki przez niego wymagane.

¹¹ Umowa nr_DRP-X/131/MA/2022, dalej: umowa.

¹² Dalej: prokurent.

¹³ Suma kosztów realizacji zadania oraz kosztów administracyjnych.

¹⁴ Próg ten określono w części A rozdział III ust. 4 lit. b regulaminu konkursu RMW.

w pierwotnie składanej ofercie, natomiast liczba 90 osób wynikała z wprowadzanych zmian zawartych w ofercie już zaktualizowanej. Realizator nie miał wpływu na wartość ujętą w umowie, gdyż dane te były uzupełniane wyłącznie przez pracowników MRiPS. Wątpliwość w tym zakresie zgłaszano telefonicznie na etapie podpisywania umowy ówczesnemu opiekunowi projektu, lecz uzyskano zapewnienie, iż liczba osób wskazana w umowie musi być zgodna z pierwotnie składaną ofertą, która to stanowi załącznik do umowy.

(akta kontroli tom 1, 18-30, 132-203)

Zgodnie z przedstawionym w umowie uaktualnionym planem i harmonogramem, zaplanowano podjęcie następujących działań:

- Rekrutacja (działanie I¹⁵). W ramach działania zakładano zrekrutowanie 90 cudzoziemców legalnie przebywających w Polsce, w tym min. 50% osób będących obywatelami Ukrainy, którzy m.in. znaleźli się w Polsce w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy i znajdują się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej. Rekrutacja odbywać się miała na terenie województwa mazowieckiego i województw ościennych, w tym na terenie Warszawy. Realizację działania zaplanowano od września 2022 r. do kwietnia 2023 r., a jego koszt miał wynieść 12,6 tys. zł, z tego 1,1 tys. zł na opracowanie i druk 100 plakatów i 300 ulotek, 2,5 tys. zł na stworzenie strony internetowej projektu, 9 tys. zł na wynagrodzenia rekruterów bezpośrednich.
- Diagnoza potrzeb i potencjału uczestników projektu (działanie II priorytet pierwszy). W ramach działania zakładano przeprowadzenie zajęć indywidualnych w wymiarze średnio czterech godzin dla uczestnika projektu (dwa spotkania po dwie godziny każde), łącznie 360 godzin wsparcia. Zakres działania obejmował m.in. diagnozę i opis sytuacji uczestnika projektu, bilans mocnych i słabych stron, bilans kompetencji i analiza predyspozycji, ustalenie problemu zawodowego i wybór sposobu jego rozwiązania, opracowanie Indywidualnego Planu Działania. Realizację działania zaplanowano od września 2022 r. do czerwca 2023 r., a jego koszt miał wynieść 55,8 tys. zł, z tego 32,4 tys. zł na wynagrodzenie doradców zawodowych, 12,6 tys. zł na wynajem sal szkoleniowych, 10,8 tys. zł na wynagrodzenie tłumacza.
- Doradztwo zawodowe (działanie III priorytet pierwszy). W ramach działania zakładano przeprowadzenie zajęć indywidualnych w wymiarze średnio dwóch godzin dla uczestnika projektu, łącznie 180 godzin wsparcia oraz zajęć grupowych w wymiarze 24 godzin wsparcia (średnio cztery godziny dla każdej z sześciu 15-osobowych grup uczestników). Zakres działania obejmował m.in. przedstawienie realiów polskiego rynku pracy, podstawy polskiego prawa pracy, zakładanie e-PUAP, zakładanie e-konta zawodowego np. na Golden Line/LinkedIn, tworzenie dokumentów aplikacyjnych (CV, list motywacyjny, wykonanie profesjonalnych zdjęć do CV), zakładanie działalności gospodarczej (wymogi prawne, formalności, programy pomocowe). Realizację działania zaplanowano od września 2022 r. do lipca 2023 r., a jego koszt miał wynieść 48,6 tys. zł, z tego 48,1 tys. zł na realizację doradztwa zawodowego (usługa zlecona podwykonawcy, obejmująca zapewnienie doradcy zawodowego, sal szkoleniowych, poczęstunku dla uczestników projektu, tłumacza), 0,5 tys. zł na zakup materiałów biurowych dla uczestników projektu (notatniki, długopisy, ołówki itp.).
- Kursy/szkolenia zawodowe (działanie IV priorytet pierwszy). W ramach działania zakładano przeprowadzenie zajęć grupowych w wymiarze średnio 80 godzin dla jednej grupy, łącznie 480 godzin wsparcia (średnio dziesięć spotkań po osiem godzin dla każdej grupy uczestników). Szkolenia miały być dostosowane do

¹⁵ Dla działania I nie wskazano priorytetu.

indywidualnych predyspozycji, wykształcenia i potrzeb uczestników projektu. Realizację działania zaplanowano od października 2022 r. do lipca 2023 r., a jego koszt miał wynieść 378,9 tys. zł, w całości na realizację szkoleń zawodowych (usługa zlecona podwykonawcy, obejmująca zapewnienie trenera, sal szkoleniowych, materiałów szkoleniowych, obiadu dla uczestników projektu, tłumacza).

- Pośrednictwo pracy (działanie V priorytet pierwszy). W ramach działania zakładano przeprowadzenie zajęć indywidualnych w wymiarze średnio czterech godzin dla uczestnika projektu (dwa spotkania po dwie godziny każde), łącznie 360 godzin wsparcia. Zakres działania obejmował m.in. przedstawienie uczestnikowi projektu pozyskanych ofert pracy, inicjowanie spotkań uczestnika z regionalnymi pracodawcami, informowanie uczestnika o targach pracy, otwartych naborach. Realizację działania zaplanowano od października 2022 r. do lipca 2023 r., a jego koszt miał wynieść 55,8 tys. zł, z tego 32,4 tys. zł na wynagrodzenie pośredników pracy, 12,6 tys. zł na wynajem sal szkoleniowych, 10,8 tys. zł na wynagrodzenie tłumacza.
- Kurs nauki języka polskiego (działanie VI priorytet drugi). W ramach działania zakładano przeprowadzenie zajęć grupowych w wymiarze średnio 60 godzin dla jednej grupy, łącznie 360 godzin wsparcia (średnio dwadzieścia spotkań po trzy godziny dla każdej grupy uczestników). Zakres działania obejmował szkolenie językowe na poziomie podstawowym. Realizację działania zaplanowano od października 2022 r. do lipca 2023 r., a jego koszt miał wynieść 135 tys. zł, z tego 108 tys. zł na realizację szkoleń językowych (usługa zlecona podwykonawcy, obejmująca zapewnienie trenera, sal szkoleniowych, materiałów szkoleniowych), 27 tys. zł na poczęstunek dla uczestników projektu.
- Wsparcie integracyjne (działanie VII priorytet drugi). W ramach działania zakładano przeprowadzenie spotkań indywidualnych w wymiarze średnio 15 godzin dla uczestnika projektu (średnio pięć godzin miesięcznie przez trzy miesiące), łącznie 1350 godzin wsparcia. Asystent integracyjny świadczyć miał pomoc w kontaktach uczestnika projektu z różnymi instytucjami publicznymi i prywatnymi (m.in. zakładanie konta bankowego, nabywanie/wynajem nieruchomości, zapisywanie dziecka do szkoły/placówki opiekuńczej, korzystanie z transportu publicznego, korzystanie ze służby zdrowia, uzyskanie różnego typu uprawnień, np. do kierowania pojazdami, korzystanie z oferty pomocowej, edukacyjnej, rozwojowej skierowanej do cudzoziemców). Działanie obejmowało także jednorazową wypłatę dla każdego uczestnika projektu bonu bytowego w wysokości 2 tys. zł. Bon mógł być wykorzystany na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe. Realizację działania zaplanowano od września 2022 r. do lipca 2023 r., a jego koszt miał wynieść 247,5 tys. zł, z tego 67,5 tys. zł na wynagrodzenie asystentów integracyjnych, 180 tys. zł na wypłatę bonów bytowych dla uczestników projektu.

(akta kontroli tom 1, str. 182-202)

W trakcie realizacji umowy Realizator dokonał jednej zmiany w kosztorysie projektu¹⁶, informując pisemnie MRiPS. Zmiana dotyczyła opisu trzech pozycji w kategorii kosztów administracyjnych. Modyfikacja nie wiązała się ze zmianą kwot finansowania w poszczególnych pozycjach. Nie dokonywano przesunięć w pozycjach kosztorysu. Realizator dokonał także jednej zmiany w planie i harmonogramie działań¹⁷, o czym poinformował także MRiPS. Zmiana dotyczyła skorygowania błędnych dat poszczególnych działań projektu. Modyfikacja nie naruszała okresu realizacji projektu.

¹⁶ Zmiana została dokonana 9 listopada 2022 r.

¹⁷ Zmiana została dokonana 1 marca 2023 r.

Przyjęty tryb zmian kosztorysu oraz planu i harmonogramu działań był zgodny z częścią A rozdział VIII ust. 3 lit. a tiret pierwsze i piąte regulaminu konkursu RMW.

(akta kontroli tom 1, str. 201-202, 204-205, 216-236, 239-249, 274-287)

Główne koszty realizacji projektu dotyczyły szkoleń zawodowych – 378,9 tys. zł, wsparcia integracyjnego uczestników projektu – 247,5 tys. zł oraz kursu języka polskiego – 135 tys. zł.

Na realizację działania I dotyczącego rekrutacji uczestników projektu wydatkowano 12,6 tys. zł, co stanowiło 100% przyznanych na jego realizację środków. Poniesione koszty dotyczyły: opracowania i druku 100 plakatów i 300 ulotek – 1,1 tys. zł, stworzenia strony internetowej projektu – 2,5 tys. zł oraz wynagrodzenia rekruterów bezpośrednich – 9 tys. zł. Materiały rekrutacyjne opracowane zostały w trzech wersjach językowych – polskiej, ukraińskiej i angielskiej. Ze wszystkimi uczestnikami podpisana została umowa o uczestnictwie w projekcie.

Biuro projektu znajdowało się w Pułtusku na ul. Traugutta 21a. Prokurent wyjaśniła, że na etapie realizacji projektu, w wyniku pierwszych działań rekrutacyjnych projekt spotkał się z ogromnym zainteresowaniem osób przebywających w Pułtusku. Uruchomione przez Realizatora wsparcie, jego kompleksowość, jakość i efektywność spowodowała napływ kolejnych chętnych z tego obszaru. Tym samym, Realizator, mimo iż tego wcześniej nie planował, zrealizował ostatecznie całość zadania na terenie Pułtuska. Ostatecznie zrekrutowanych zostało 91 cudzoziemców, przy czym 90 z nich było obywatelami Ukrainy, a jedna osoba posiadała obywatelstwo Sudanu, lecz przystąpiła do projektu jako uchodźca z Ukrainy. W trakcie realizacji projektu jedna z uczestniczek zaprzestała udziału w projekcie, a jej miejsce zajęła inna osoba, która odbyła wymagane wsparcie (obie uczestniczki były obywatelkami Ukrainy). W efekcie kompleksowe wsparcie w ramach projektu uzyskało 90 cudzoziemców.

Prokurent wyjaśniła, że nie są jej znane przyczyny rezygnacji uczestniczki z udziału w projekcie. W momencie, gdy uczestniczka nie stawiała się na zaplanowane wsparcie, wielokrotnie próbowano się z nią skontaktować, niestety bezskutecznie. Podczas rozmów z innymi uczestnikami projektu, okazało się, że od kilku dni jest ona nieobecna w miejscu czasowego zakwaterowania. W późniejszym okresie do Realizatora dotarła informacja, iż uczestniczka wróciła na Ukrainę i ma poważne problemy osobiste. Osoba ta nigdy nie podjęła próby jakiegokolwiek kontaktu z Realizatorem. Tym samym wyegzekwowanie zwrotu poniesionych kosztów nie było możliwe.

Opis działań promocyjnych realizowanych w ramach działania I oraz poniesionych na nie wydatków opisano szczegółowo w punkcie 2.2. wystąpienia pokontrolnego.

(akta kontroli tom 1, str. 18-30, 239-249, 274-287, 288-293; tom 2, 330-351)

Na realizację działania II dotyczącego przeprowadzenia diagnozy potrzeb i potencjału uczestników projektu wydatkowano 55,8 tys. zł. Odpowiadało to 100% środków przeznaczonych na ten cel. Poniesione koszty dotyczyły: wynagrodzenia doradców zawodowych – 32,4 tys. zł, wynajmu sal szkoleniowych – 12,6 tys. zł oraz wynagrodzenia tłumacza – 10,8 tys. zł. W ramach realizacji tego działania doradcy zawodowi przeprowadzili zajęcia indywidualne dla 90 osób w wymiarze 362 godzin. Dokumentacja działania obejmowała: testy diagnostyczne, kwestionariusze preferencji i zainteresowań, opracowane Indywidualne Planu Działania w ilości 90, dzienniki zajęć, listy obecności z podpisem uczestnika, karty pracy doradców zawodowych, ankiety ewaluacyjne.

(akta kontroli tom 1, str. 239-249, 274-287; tom 2, str. 10, 12, 178, 180, 224)

Na realizację działania III dotyczącego doradztwa zawodowego wydatkowano 48,6 tys. zł. Odpowiadało to 100% środków przeznaczonych na ten cel. Poniesione koszty dotyczyły: zakupu usługi doradztwa zawodowego – 48,1 tys. zł oraz zakupu materiałów biurowych dla uczestników projektu – 0,5 tys. zł. W ramach realizacji tego działania doradcy zawodowi przeprowadzili 180 godzin indywidualnego doradztwa zawodowego dla 90 osób oraz 24 godziny grupowego doradztwa zawodowego dla sześciu grup uczestników (po cztery godziny na każdą grupę). Uczestnicy projektu otrzymali 90 poczęstunków przy okazji zajęć grupowych. Dokumentacja działania obejmowała: dzienniki zajęć, listy obecności z podpisem uczestnika, karty pracy doradców zawodowych, opracowane dokumenty aplikacyjne, ankiety ewaluacyjne.

(akta kontroli tom 1, str. 239-249, 274-287; tom 2, str. 97, 100, 109-162, 178, 180)

Na realizację działania IV dotyczącego szkoleń zawodowych wydatkowano 378,9 tys. zł. Odpowiadało to 100% środków przeznaczonych na ten cel. Poniesione koszty dotyczyły w całości zakupu usługi szkoleń zawodowych. W ramach realizacji tego działania trenerzy zawodowi przeprowadzili 480 godzin szkoleń pt. „Pracownik biurowy z elementami obsługi komputera” dla 90 osób, odpowiednio po 80 godzin na każdą z sześciu grup uczestników. Na zakończenie każdego szkolenia przeprowadzany był egzamin zewnętrzny. Uczestnicy projektu otrzymali: 90 kompletów podręczników i materiałów szkoleniowych, 900 obiadów, 90 zaświadczeń o ukończeniu szkolenia, 90 certyfikatów. Dokumentacja działania obejmowała: programy szkoleń, dzienniki zajęć, listy obecności z podpisem uczestnika, karty pracy trenerów, zaświadczenia o ukończeniu szkolenia, certyfikaty, testy pre i post, ankiety ewaluacyjne.

(akta kontroli tom 1, str. 239-249, 274-287)

Na realizację działania V dotyczącego pośrednictwa pracy wydatkowano 55,8 tys. zł. Odpowiadało to 100% środków przeznaczonych na ten cel. Poniesione koszty dotyczyły: wynagrodzenia pośredników pracy – 32,4 tys. zł, wynajmu sal szkoleniowych – 12,6 tys. zł oraz wynagrodzenia tłumacza – 10,8 tys. zł. W ramach realizacji tego działania pośrednicy pracy przeprowadzili zajęcia indywidualne dla 90 osób w wymiarze 360 godzin. Dokumentacja działania obejmowała: dzienniki zajęć, listy obecności z podpisem uczestnika, karty pracy pośredników, wydane uczestnikom oferty pracy, ankiety ewaluacyjne.

(akta kontroli tom 1, str. 239-249, 274-287)

Na realizację działania VI dotyczącego kursów języka polskiego wydatkowano 135 tys. zł. Odpowiadało to 100% środków przeznaczonych na ten cel. Poniesione koszty dotyczyły: zakupu usługi kursów językowych – 108 tys. zł oraz zakupu poczęstunku dla uczestników projektu – 27 tys. zł. W ramach realizacji tego działania trenerzy przeprowadzili 360 godzin kursu językowego dla 90 osób, odpowiednio po 60 godzin na każdą z sześciu grup uczestników. Uczestnicy projektu otrzymali: 90 kompletów podręczników i materiałów szkoleniowych, 1800 poczęstunków, 90 zaświadczeń o ukończeniu kursu. Dokumentacja działania obejmowała: programy szkoleń, dzienniki zajęć, listy obecności z podpisem uczestnika, karty pracy trenerów, zaświadczenia o ukończeniu szkolenia, certyfikaty, testy pre i post, ankiety ewaluacyjne.

(akta kontroli tom 1, str. 239-249, 274-287; tom 24)

Na realizację działania VII dotyczącego wsparcia integracyjnego wydatkowano 247,5 tys. zł. Odpowiadało to 100% środków przeznaczonych na ten cel. Poniesione koszty dotyczyły: wynagrodzenia asystentów integracyjnych – 67,5 tys. zł oraz wypłatę bonów bytowych dla uczestników projektu – 180 tys. zł. W ramach realizacji tego działania asystenci integracyjni udzielili wsparcia dla 90 osób w wymiarze 1350 godzin. Dokumentacja działania obejmowała: listy obecności z podpisem uczestnika,

karty pracy asystentów, ankiety ewaluacyjne. Działanie obejmowało także jednorazową wypłatę 90 bonów bytowych w wysokości 2 tys. zł dla każdego uczestnika.

(akta kontroli tom 1, str. 239-249, 274-287)

Koszty administracyjne projektu poniesiono w wysokości 61,9 tys. zł, co stanowiło 100% zaplanowanych środków. Dotyczyły one wynagrodzeń kierownika projektu, specjalisty ds. rozliczeń, a także zakupu materiałów biurowych. Koszty administracyjne nie przekraczały wymaganego regulaminem konkursu RMW progu 10% całkowitej kwoty planowanej na realizację projektu.

(akta kontroli tom 1, str. 201-202, 239-249, 274-287, 310-312, 514-558)

Do realizacji działań II-VII, na podstawie 20 umów, Realizator zaangażował 13 specjalistów. Wśród nich było dwóch doradców zawodowych, trzech trenerów zawodowych, pięciu pośredników pracy, dwóch trenerów językowych, sześciu asystentów integracyjnych oraz jeden tłumacz. Sześć osób świadczyło usługi w projekcie jako więcej niż jeden specjalista, tj. jako pośrednik pracy i asystent integracyjny (pięć osób) oraz jako tłumacz i asystent integracyjny (jedna osoba). Wszyscy specjaliści – za wyjątkiem pięciu asystentów integracyjnych – posiadali wykształcenie, doświadczenie i umiejętności wymagane do wykonywania zleconych usług. Wspomniani asystenci integracyjni nie wykazywali się komunikatywną znajomością języka ukraińskiego, choć był to wymóg wprost wynikający z uaktualnionego planu i harmonogramu działań na rok 2022/2023 (stanowiącego załącznik nr 3 do umowy). Szósty asystent taką znajomość posiadał (obywatelka Ukrainy).

Opis ustaleń w tym zakresie zawarto w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli tom 1, str. 182-200, 313-374, 378-513; tom 2, str. 1-9.)

Badaniem objęto zakres świadczonych usług przez trenerów odpowiedzialnych za szkolenia zawodowe w działaniu IV.

W ramach realizacji tego działania trenerzy zawodowi przeprowadzili 480 godzin szkoleń pt. „Pracownik biurowy z elementami obsługi komputera” dla 90 osób, odpowiednio po 80 godzin na każdą z sześciu grup uczestników. Każda grupa liczyła 15 osób. Szkolenie obejmowało dziesięć spotkań po osiem godzin każde. Na zakończenie każdego szkolenia przeprowadzany był zewnętrzny egzamin kwalifikującego ICVC. Uczestnicy projektu otrzymali: 90 kompletów podręczników i materiałów szkoleniowych, 900 obiadów, 90 zaświadczeń o ukończeniu szkolenia, 90 certyfikatów. Dokumentacja każdego szkolenia obejmowała: dziennik zajęć, potwierdzenie odbioru materiałów szkoleniowych, dziesięć list obecności z podpisem uczestnika i potwierdzeniem odbioru cateringu, harmonogram szkolenia i jego zakres tematyczny, potwierdzenie odbioru zaświadczenia o ukończeniu szkolenia, potwierdzenie odbioru certyfikatu, protokół z egzaminu kwalifikującego ICVC, karta pracy trenera, 15 zaświadczeń o ukończeniu szkolenia, 15 certyfikatów ICVC, 15 testów pre, 15 testów post, 15 ankiet ewaluacyjnych w języku ukraińskim. Dane wynikające z dokumentacji działania były zgodne z danymi zawartymi w raporcie końcowym z wykonania zadania.

(akta kontroli tom 2, str. 73-172)

1.2. Ocena osiągniętych efektów i metod ich pomiaru

Prokurent wyjaśniła, że rozpoznanie potrzeb w zakresie liczby uczestników projektu dokonywane było w oparciu o analizę bieżącej sytuacji cudzoziemców oraz bogate doświadczenia własne Realizatora, który od kilkunastu lat z powodzeniem zajmuje się pozyskiwaniem funduszy i realizacją projektów edukacyjnych m.in. współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Realizator nie posiadał

dokumentacji potwierdzającej dokonanie rozeznania potrzeb dotyczących realizowanego projektu.

(akta kontroli tom 1, str. 18-30)

W uaktualnionym planie i harmonogramie działań Realizator przyjął sześć wskaźników liczbowych do pomiaru osiągniętych rezultatów w projekcie. W złożonym raporcie z realizacji projektu wskazano (w wyliczeniu zestawiono: założenia z planu i harmonogramu działań, dane zawarte w raporcie końcowym z wykonania zadania):

- liczba cudzoziemców, którzy zostali objęci działaniami w ramach projektu – założono 90 osób, osiągnięto 90;
- liczba cudzoziemców, których sytuacja społeczno-ekonomiczna uległa poprawie – założono 90 osób, osiągnięto 90;
- liczba cudzoziemców pracujących lub poszukujących pracy po zakończeniu udziału w projekcie – założono 81 osób, osiągnięto 90;
- liczba cudzoziemców, którzy uzyskali kwalifikacje/nabyli kompetencje zawodowe – założono 81 osób, osiągnięto 90;
- liczba cudzoziemców, którzy nabyli kompetencje językowe – założono 81 osób, osiągnięto 90;
- liczba cudzoziemców, którzy nabyli kompetencje w zakresie poszukiwania pracy – założono 81 osób, osiągnięto 90.

(akta kontroli tom 1, str. 182-200, 274-287, 294-309)

Do realizacji projektu zaangażowany został partner lokalny – Stowarzyszenie Forum Aktywności Społecznej z Warszawy¹⁸, współpracujący z Realizatorem bezkosztowo – nie zachodziły przepływy finansowe pomiędzy podmiotami. Partner prowadził stały monitoring jakości i przydatności udzielonego wsparcia na etapie każdego z zaplanowanych działań projektowych poprzez wizytację zajęć, wywiady i ankiety z uczestnikami projektu. Po zakończeniu projektu opracowane zostały rekomendacje i zalecenia dla przyszłych realizatorów. W raporcie z przebiegu projektu partner ocenił, że zadanie spełniło oczekiwania grupy docelowej.

(akta kontroli tom 2, str. 375-384)

Po zakończeniu działań II-VII uczestnicy projektu wypełnili łącznie 630 anonimowych ankiet ewaluacyjnych w języku ukraińskim dotyczących oceny jakości udzielonego wsparcia dla każdego z zaplanowanych działań projektowych. Ankiety dotyczyły m.in.: poziomu przygotowania merytorycznego prowadzących; sposobu przekazywania informacji; nastawienia do uczestników; atmosfery na zajęciach; kultury osobistej prowadzących; warunków sali szkoleniowej; przydatność i prawdopodobieństwa wykorzystania zdobytej wiedzy w życiu codziennym oraz pracy; materiałów szkoleniowych. Ankietowani wysoko lub bardzo wysoko ocenili jakość udzielonego wsparcia w ww. aspektach.

(akta kontroli tom 2, str. 158-172, 232-246, 385-405)

Spośród 90 uczestników projektu, losowo¹⁹ wybrano 18 cudzoziemców (20%). Stwierdzono, że spośród nich jedna osoba przekroczyła granicę ukraińską i nie wróciła na teren Rzeczypospolitej Polskiej²⁰, sześć osób pomimo wyjazdu na Ukrainę między lipcem a wrześniem 2023 r. wróciło na teren RP, a jedna osoba przyjechała w tym okresie z Ukrainy do Polski²¹. Pozostałe dziesięć wylosowanych osób nie

¹⁸ Dalej: partner.

¹⁹ Losowania dokonano poprzez program Excel – funkcja indeks_ZAKR.

²⁰ Dalej: RP. Osoba ta dnia 1 lipca 2023 r. wyjechała na Ukrainę i do dnia 30 września 2023 r. nie wróciła do Polski.

²¹ Osoba ta wyjechała na Ukrainę przed dniem 1 lipca 2023 r. i dnia 15 lipca 2023 r. wróciła z Ukrainy do Polski.

przekraczało granicy polsko – ukraińskiej w okresie od dnia 1 lipca 2023 r. do dnia 30 września 2023 r.

(akta kontroli tom 1, str. 31-43)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na tym, że pięciu z sześciu asystentów integracyjnych nie posiadało komunikatywnej znajomości języka ukraińskiego (działanie VII Wsparcie integracyjne), pomimo, że zgodnie z uaktualnionym planem i harmonogramem działań na rok 2022/2023 (załącznik nr 3 do umowy) taka znajomość była wymagana. W CV tych osób brak było jakiejkolwiek informacji o znajomości języka ukraińskiego (były to obywatelki Polski).

Prokurent wyjaśniła, że w przypadku, gdy istniała obawa, iż kontakt z uczestnikiem projektu może być utrudniony, pierwsze spotkania asystenta realizowano przez osobę posługującą się językiem ukraińskim. Wszyscy uczestnicy projektu wykazywali się też biegłą znajomością języka rosyjskiego. Ponadto nauka języka polskiego w projekcie dawała wymierne efekty i szybkie postępy u uczestników we władaniu językiem polskim i komunikacją z otoczeniem. W ramach projektu wsparcie realizowało sześciu asystentów integracyjnych, w tym odpowiednio ze znajomością języka ukraińskiego i rosyjskiego (jedna osoba – obywatelka Ukrainy) oraz języka rosyjskiego (cztery osoby – obywatelki Polski). Z kolei jeden asystent integracyjny (obywatelka Polski), który władał jedynie językiem angielskim i niemieckim, udzielał wsparcia uczestnikom projektu dobrze posługującym się językiem polskim.

W opinii NIK, niezależnie od zasadności przedstawionych wyjaśnień, brak znajomości przez niemal wszystkich asystentów integracyjnych języka ukraińskiego w stopniu komunikatywnym stanowił niedopełnienie wymogu wskazanego w uaktualnionym planie i harmonogramie działań.

(akta kontroli tom 1, str. 18-30, 182-200, 427-429, 477-502)

OCENA CZĄSTKOWA

Realizator wykonał zakładane działania projektu w pełnym zakresie, szczegółowo je dokumentując. Osiągnięte zostały zakładane wskaźniki rezultatów projektu. Stwierdzona w toku kontroli nieprawidłowość dotyczyła nieposiadania znajomości języka ukraińskiego przez pięć osób świadczących w projekcie wsparcie dla uczestników jako asystenci integracyjni. Nieprawidłowość ta nie miała istotnego wpływu na realizację projektu.

OBSZAR

2. Przestrzeganie zasad wykorzystania środków przekazanych na podstawie umów

2.1. Prawidłowość prowadzonej ewidencji księgowej, finansowanie realizacji zadań oraz rozliczania kosztów zadań

Opis stanu
faktycznego

Realizator wyodrębnił rachunek bankowy do obsługi środków pochodzących z rezerwy Funduszu Pracy dla projektu. Stosownie do postanowień § 3 ust. 3 umowy MRiPS przekazało na ten rachunek środki w dwóch transzach na realizację zadania. Wszystkie wydatki związane z projektem ponoszone były przez Realizatora za pośrednictwem ww. rachunku bankowego, zgodnie z § 3 ust. 5 umowy.

(akta kontroli tom 1, str. 133-142; tom 2, str. 411-434)

Realizator prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową zadania, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych.

Zgodnie z postanowieniami umowy Realizator nie był zobowiązany do wniesienia wkładu własnego na realizację zadania. W toku kontroli nie stwierdzono dokonywania

płatności gotówkowych. Transakcji dokonywano wyłącznie w formie bezgotówkowej – poleceniami przelewu. W trakcie realizacji zadania nie stwierdzono przypadków pobierania opłat od uczestników projektu.

(akta kontroli tom 1, str. 133-142, 239-249, 274-287; tom 2, str. 406-503)

Analizą objęto pięć operacji księgowych z historii rachunku bankowego oraz odpowiadające im pięć dowodów księgowych dotyczących realizacji działania IV na łączną kwotę 378,9 tys. zł. Koszty poniesione w ramach jego realizacji stanowiły 38% łącznych kosztów poniesionych na realizację projektu. W wyniku analizy stwierdzono, że:

- wydatki zostały poniesione w okresie realizacji zadania i były bezpośrednio związane z realizacją projektu;
- nie miały miejsca przypadki podwójnego finansowania tych samych wydatków ze środków Funduszu Pracy i innych źródeł;
- projekt rozliczano na podstawie dowodów księgowych stwierdzających dokonanie operacji gospodarczych, które były podstawą zapisów w księgach rachunkowych zgodnie z art. 20 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości²²;
- poniesione wydatki udokumentowano w ewidencji księgowej oraz na wyciągach z rachunku bankowego, na które zostało przekazane dofinansowanie;
- wysokość kosztów przeznaczonych na realizację działania wynikająca z dokumentów księgowych oraz rachunku bankowego była zgodna z wartościami określonymi w raportach z wykonania zadania;
- dowody księgowe zawierały elementy określone w katalogu zawartym w art. 21 uor.;
- opis dowodów księgowych zawierał wskazanie: nazwy konkursu, nazwy projektu, numeru umowy, kwoty kwalifikowalnej, daty i kwoty przelewu, pozycji w kosztorysie projektu.

(akta kontroli tom 2, str. 411-434, 504-519)

W ramach projektu poniesiono łączne koszty w wysokości 996,1 tys. zł, tj. 100% kwoty planowanej.

30 grudnia 2022 r. i 30 sierpnia 2023 r. Realizator dokonał zwrotu na rachunek bankowy MRiPS niewykorzystanej części środków projektowych za 2022 r. i 2023 r. w łącznej wysokości 9,35 zł (2,49 zł za 2022 r. oraz 6,86 zł za 2023 r.). Nie dokonano zwrotu odsetek bankowych od otrzymanych środków, gdyż rachunek bankowy wyodrębniony dla projektu nie był oprocentowany. Środki te zostały zwrócone na rachunek MRiPS wskazany w umowie w terminach określonych w § 4 ust. 1 pkt 2 i 5 umowy.

(akta kontroli tom 1, str. 133-142; tom 2 str. 411-434)

2.2. Realizacja obowiązków informacyjnych

Na działania informacyjno-promocyjne Realizator zaplanował i wydatkował środki w kwocie 3,6 tys. zł.

Ww. działania realizowano poprzez: kontakty bezpośrednie z instytucjami i organizacjami oraz dystrybucję dwujęzycznych ulotek i plakatów informacyjno-rekrutacyjnych w miejscach ogólnodostępnych takich jak: urząd pracy, MOPS, GOPS, urząd miasta, szkoły, ośrodki zdrowia, dworce, parafie itp. Na potrzeby projektu stworzona została strona www.nowydom.cityschool.pl, zawierająca aktualne informacje o projekcie oraz dokumenty do pobrania. Zostały zorganizowane spotkania informacyjne w miejscach czasowego zakwaterowania cudzoziemców. Informacja

²² Dz. U. z 2023 r. poz. 120, ze zm., dalej: uor.

o projekcie została umieszczona na różnych grupach społecznościowych, tj.: pultusk24.pl, Pułtusk usługi lokalne, pułtuskie ogłoszenia, pultusk.pl, pomoc ukrainie Pułtusk, spotted Wyszków oraz serwisach ogłoszeniowych typu gratka, olx, jak również w lokalnych mediach (Pułtуска Gazeta Powiatowa). Informacja została również udostępniona poprzez akcję mailingową skierowaną do instytucji wsparcia cudzoziemców, urzędów pracy, urzędów gmin, ośrodków pomocy społecznej.

W siedzibie Realizatora znajdowały się plakaty informacyjne sporządzone na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 maja 2021 r. w sprawie określenia działań informacyjnych podejmowanych przez podmioty realizujące zadania finansowane lub dofinansowane z budżetu państwa lub z państwowych funduszy celowych²³. Informacje o realizowanym projekcie opublikowano również na stronie internetowej Realizatora.

Podejmowanie działań informacyjno-promocyjnych było zgodne z art. 35a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych²⁴ oraz zawartą umową.

(akta kontroli tom 1, str. 133-142, 182-200, 274- 287; tom 2, str. 248-323, 520-592)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Poniesione wydatki były racjonalne, niezbędne dla realizacji projektu oraz kwalifikowalne. Przestrzegano zasady prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej zadania, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych. Zrealizowano właściwe działania informacyjne dotyczące projektu.

IV. Wnioski

Wnioski

W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia wniosek o zapewnienie posiadania wymaganych kwalifikacji przez osoby zaangażowane w realizację projektu.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Departamentu Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosku

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

²³ Dz. U. z 2021 r. poz. 953, ze zm.

²⁴ Dz. U. z 2023 r. poz. 1270.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 19 stycznia 2024 r.

Kontroler
Marcin Grabowski
Główny specjalista kontroli
państwowej

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Pracy,
Spraw Społecznych i Rodziny
p.o. Dyrektor
Dariusz Rogowski

.....
podpis